

Z Krzysztofem Michałkiewiczem, prezesem zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, rozmawia Marcin Prynda

Krzysztof Michałkiewicz, prezes zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych fot. mat. prasowe

W jaki sposób PFRON wspiera samorządy w organizacji transportu do punktów szczepień przeciwko COVID-19?

Pojazdy, których zakup został dofinansowany przez PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, mogą służyć gminom do dowozu do punktów szczepień osób mających obiektywne i niemożliwe do przezwyciężenia trudności

w dotarciu do tych punktów.

Zarząd Funduszu podjął w tej sprawie uchwałę w związku z przepisami ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Potwierdziliśmy w niej możliwość wykorzystania pojazdów sfinansowanych ze środków PFRON do przewozu na szczepienia, a także aneksowania w tym celu umów, na podstawie których przekazano dofinansowanie PFRON do zakupu pojazdów.

Ponadto, istnieje możliwość dowozu na szczepienia osób potrzebujących wsparcia w zakresie mobilności w ramach realizowanego przez PFRON projektu „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”

Na jakie wsparcie ze strony PFRON mogą liczyć niepełnosprawni pracownicy, których miejsca pracy są zagrożone z powodu pandemii?

Chcemy, by miejsca pracy osób niepełnosprawnych były jak najbardziej bezpieczne. Dlatego też szybko podjęliśmy decyzję o znaczącym zwiększeniu dofinansowań do wynagrodzeń. W przypadku osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności kwota wzrosła do 1950 zł miesięcznie, a w przypadku osób ze stopniem umiarkowanym – do 1200 zł. Pomyśleliśmy też o dodatkowym dofinansowaniu dla osób ze schorzeniami specjalnymi – chodzi tu m.in. o choroby psychiczne, epilepsję czy całościowe zaburzenia rozwoju. Obecnie dofinansowanie do etatu osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i ze schorzeniem specjalnym to łącznie 3150 zł, a w przypadku stopnia umiarkowanego łącznie dofinansowanie wynosi już 2100 zł.

Pamiętaliśmy także o zakładach aktywności zawodowej oraz zakładach pracy chronionej.

ZAZ-y mogą korzystać z Zakładowego Funduszu Aktywności Zawodowej, zaś zakłady pracy chronionej – z Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z przeznaczeniem na utrzymanie zagrożonych likwidacją miejsc pracy osób niepełnosprawnych, wypłatę wynagrodzeń lub pomocy bytowej dla niepełnosprawnych pracowników lub byłych pracowników, a także na inne wydatki niezbędne do zapewnienia ciągłości zatrudnienia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami.

Ponadto, zakłady aktywności zawodowej, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej w związku ze spowodowanym pandemią przestojem lub zmniejszeniem przychodu z działalności, mogą ubiegać się o rekompensatę wynagrodzenia wypłaconego pracownikom niepełnosprawnym, które jest pokrywane ze środków pochodzących z działalności wytwórczej lub usługowej zakładu aktywności zawodowej lub innych źródeł.

Dodatkowa refundacja kosztów dotyczy działalności, która nie jest finansowana ze środków publicznych. Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej zakłady aktywności zawodowej są w ok. 80 proc. finansowane ze środków PFRON. Środki te, mimo zawieszenia bądź ograniczenia działalności przez część zakładów, były w roku ubiegłym – i nadal są – przekazywane w pełnej wysokości.

Jak wygląda w tym roku podział środków finansowych Funduszu dla samorządów na 2021 rok, na realizację zadań określonych w ustawie o rehabilitacji?

Pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią, podobnie jak w roku ubiegłym zwiększamy środki, które trafią do samorządów szczebla powiatowego i wojewódzkiego. W ramach tzw. algorytmu w tym roku trafi do samorządów łącznie ponad 1,45 mld zł, czyli o 200 mln więcej niż w roku 2020. Te pochodzące z PFRON środki samorządy będą mogły przeznaczyć na realizację zadań, do których zobowiązuje je ustawa, i efektywniej

wspierać osoby z niepełnosprawnościami oraz organizacje działające na ich rzecz.

Ze środków Funduszu finansowana jest m.in. działalność warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej. Umożliwiają ponadto likwidowanie barier architektonicznych i technicznych, a także w komunikowaniu się. Pozwalają na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych oraz organizację wydarzeń o charakterze sportowym i kulturalnym. Są przeznaczane na pomoc w zakupie niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych czy środków pomocniczych.

Możliwe jest również wyposażanie stanowisk pracy, dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej czy finansowanie szkoleń. Rola samorządów we wsparciu osób niepełnosprawnych jest szczególnie istotna; dobrze znają lokalne uwarunkowania, potrzeby i problemy tych osób w ich miejscu zamieszkania i środowisku. Dlatego też cieszy nas możliwość zwiększenia przekazywanych środków.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zakończył merytoryczną ocenę wniosków złożonych w ramach konkursu pn. „Pokonamy bariery”. Jakie było zainteresowanie tym konkursem?

Realizując zapisy ustawy o rehabilitacji wspieramy także organizacje pozarządowe. Ogłaszamy m.in. konkursy o zlecenie realizacji zadań służących wsparciu osób niepełnosprawnych. W ramach konkursu wspomnianego w pytaniu zgłaszane mogły być projekty dotyczące kilku obszarów: aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, zwiększenia ich samodzielności oraz aktywności w różnych dziedzinach życia, zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji, poprawienia jakości funkcjonowania

otoczenia osób niepełnosprawnych, a także upowszechniania pozytywnych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności.

Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem, przystąpiło do niego prawie 700 organizacji pozarządowych. Stanowi to potwierdzenie naszej dobrej współpracy ze środowiskiem trzeciego sektora tak zaangażowanym we wsparcie osób z niepełnosprawnościami, będącym blisko nich i dobrze znającym ich potrzeby i oczekiwania.

Wiemy, że PFRON dysponuje funkcjonalnym i szczególnie przydatnym w czasie pandemii systemem, dzięki któremu wiele formalności związanych ze wsparciem Funduszu można załatwić bez wychodzenia z domu. Czy to narzędzie będzie jeszcze rozwijane?

Od dłuższego czasu rozszerzamy ofertę usług dostępnych przez nasz internetowy System Obsługi Wsparcia (SOW). Staramy się w ten sposób ułatwiać osobom niepełnosprawnym załatwianie spraw związanych ze wsparciem finansowanym z Funduszu. Warto podkreślić, że przy rozwijaniu funkcjonalności tego narzędzia współpracujemy z samorządami-by wykorzystywać ich doświadczenia z działania tego systemu, za co przy okazji chciałbym im podziękować. Staramy się dążyć do tego, by wnioski online składało coraz więcej osób niepełnosprawnych. To nie tylko ułatwienie, ale przede wszystkim działanie na rzecz dostępności dla tych, którzy z powodu niepełnosprawności mają kłopot z przemieszczaniem się czy komunikowaniem. System jest cały czas rozwijany: w tym roku można już składać wnioski online o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych – do połowy lutego złożono ich już 6,5 tysiąca. Chcemy i podejmujemy w tym kierunku działania, aby również samorządy, w ramach programu „Aktywny samorząd” i „Programu wyrównywania różnic między regionami”, mogły składać i obsługiwać wnioski online. To

Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami w czasie pandemii

niezwykle ułatwia funkcjonowanie całego systemu wsparcia PFRON. Naszym beneficjentom łatwiej jest składać wnioski i na bieżąco sprawdzać ich status, a nam łatwiej jest je sprawnie procedować. Wdrożenie SOW było w dużej mierze finansowane ze środków unijnych, w ramach projektu, jako działanie innowacyjne. Dzięki temu możliwe było opracowanie i uruchomienie narzędzia, które obecnie, gdy projekt się zakończył, samodzielnie rozwijamy. Chcemy, by oferowane przez nas wsparcie było jak najbardziej dostępne..